

Asia: VN/6433/2019

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan ns. rikostaustalakia muutettavaksi siten, että soveltamisalaan lisättäisiin työnantajalle oikeus harkintansa mukaan selvittää työnhakijoiden rikostaustaa myös enintään kolme kuukautta kestävässä palvelussuhteissa. Esitetyillä muutoksilla pyritään edistämään työnantajien mahdollisuuksia selvittää työnhakijoiden rikostaustaa myös lyhytaikaisissa enintään kolme kuukautta kestävässä työ- ja virkasuhteissa.

KT Kuntatyönantajat pitää esitetyn lakimuutoksen tavoitetta lasten suojelusta tärkeänä. KT Kuntatyönantajat pitää perusteltuna sitä, että työnantajille annetaan mahdollisuus niin harkitessa pyytää rikosrekisteriote nähtäväksi myös hallituksen esitysluonnoksessa kuvatuissa lyhyissä työ- ja virkasuhteissa. On tärkeää, että myös mm. sijaisia välittävillä yrityksillä on mahdollisuus välitettävien työntekijöiden rikostaustan selvittämiseen.

KT Kuntatyönantajat pitää tärkeänä ja perusteltuna sitä, että hallituksen esitysluonnoksen mukaisesti kyse ei ole työnantajan velvollisuudesta, vaan että kyse on mahdollisuudesta ja että työnantajilla on harkintaa siinä, selvitetäänkö rikostaustaa tällaisissa lyhyissä palvelussuhteissa vai ei. Rekrytointitilanteita ja -tarpeita on erilaisia ja velvollisuus rikostaustan selvittämiseen kaikissa tilanteissa voisi johtaa kohtuuttomiin sekä käytännön palvelutoiminnan kannalta mahdottomiin tilanteisiin. Kunta-alalla on paljon tehtäviä, joissa on esimerkiksi lakisääteisten mitoitusten vuoksi oltava tietty määrä henkilökuntaa ja muutoinkin sijaiset ovat palvelutoiminnan kannalta välttämättömiä. Esimerkiksi juuri lyhyet sijaistarpeet voivat ilmaantua yllättäen ja sijaista saatetaan

tarvita hyvinkin nopeasti. Ottaen huomioon muutoinkin erilaiset tilanteet ja tehtävät, joihin lyhytaikaisia rekrytointeja tehdään, lakiesitys mahdollistaa tarvittavaa joustavuutta rekrytointeihin.

Jotta rikostaustan selvittäminen työnantajan harkinnan perusteella olisi käytännössä mahdollista myös lyhyiden palvelussuhteiden kohdalla, on tärkeää huomioida, että rikosrekisteriotteen hankkimisen tulee käytännössä sujua mahdollisimman nopeasti. Prosessin hitauden ei yksinään pidä muodostua esteeksi rikostaustan selvittämiselle tai sijaisen palkkaamiselle.

KT Kuntatyönantajat kiinnittää huomiota käsitteistöön ja ammattinimikkeisiin, joita on käytetty hallituksen esitysluonnoksessa. Esimerkiksi ”tarhan” sijaan oikeampi termi olisi päiväkotitai varhaiskasvatuksen yksikkö ja lastenopettajalla tarkoitettaneen lastentarhanopettajaa, jonka osalta oikea termi on nykyisin varhaiskasvatuksen opettaja.

KUNNALLINEN TYÖMARKKINALAITOS

Neuvottelupäällikkö Anne Kiiski

Työmarkkinalakimies Maarit Lehtinen

Lehtinen Maarit
Kunnallinen työmarkkinalaitos